

شماره:

نام و نام خانوادگی:

کلاس: /

برنام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین
اداره آموزش پرورش منطقه ۴ تهران

آزمون درس دین و زندگی ۳

نوبت اول ۴ دیماه ۱۳۹۲

پایه: دوازدهم ریاضی و تجربی زمان: ۸۰ دقیقه

تعداد صفحات: ۲ صفحه

دبیرستان

" همانا با نام خدادل ها آرام می گیرد " (قرآن کریم)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف	<p>۱. کلمه «یَسْأَلُهُ» اشاره به بزرگترین درخواست موجودات از خداوند است؛ مبنی بر اینکه: خدایا وجود بده و بقا بده! و عبارت «هو فی شان» اشاره به توحید ربوبیت دارد، زیرا خداوند هر لحظه در پرورش و تدبیر و هدایت موجودات است.</p> <p>۲. آیه شریفه «وَ الَّذِینَ جَاهَدُوا فِینَا ...»، کل آیه شریفه بیانگر امداد خاص یا توفیق الهی است و عبارت «كُنْهَدِیْنَهُمْ» اشاره به توحید در ربوبیت دارد زیرا خداوند مجاهدان راه حق را هدایت خاص می فرماید.</p> <p>۳. آیه شریفه «مَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ...» اشاره به توحید در ولایت و نفی شرک در حاکمیت و حکمرانی خداوند دارد.</p> <p>۴. در آیه شریفه "إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ" اشاره به توحید در ربوبیت و "إِذَا شَاكَرْنَا" اشاره به توحید عملی دارد.</p>	۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵
ب	<p>۵. چون اشیا محدودند و هستی و چیستی آنها قابل دسترسی است لذا پیامبر اکرم فرمودند: "تفکروا فی کل شیء" و چون خداوند از جنبه ذات نامحدود است فرمودند: "لاتفکروا فی ذات الله"، زیرا احاطه محدود بر نامحدود. محال است...</p> <p>۶. اینکه علی علیه السلام فرمودند؛ خدای من در عزت من همین بس که بنده تو باشم اشاره به توحید عملی است و اینکه فرمودند: خدایا افتخار من است که تو پروردگار منی اشاره به توحید در ربوبیت دارد.</p> <p>۷. اینکه پیامبر اکرم (ص) فرمودند: (نیت مومن...) اشاره به حسن فاعلی دارد.</p> <p>۸. اینکه علی علیه السلام فرمودند از قضا الهی به قدر الهی پناه می برم به شماره (۱) اشاره دارد زیرا دیواری که تقدیرش خراب است قضا و اراده الهی بر تخریب آن است.</p>	۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵
ج	<p>۹. سنت املا اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند خداوند از باب پیشی گرفتن رحمت بر غضب به آنها فرصت و مهلت می دهد آنان از این مهلت می توانند حسن استفاده کنند و توبه کنند یا سوء استفاده کنند و گناه بیشتر کنند تا عذاب آنها سخت تر شود.</p> <p>۱۰. اختیار به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است و یک حقیقت وجدانی است. (وجدانی به معنای امر بدیهی است که انسان آن را در خود می یابد و می بیند).</p> <p>۱۱. توحید در ربوبیت رب به معنی مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و اداره و پرورش و هدایت مخلوقات موجود به دست اوست (خدا با قانونمندی و تقدیراتش آنها را تدبیر، پرورش، اداره و هدایت می کند).</p> <p>۱۲. قضا در لغت به معنی به انجام رساندن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است و در کاربرد به معنای آن است که با حکم و اراده الهی موجودات ایجاد می شوند و به قضای الهی مربوطند. قدر در لغت به معنای اندازه و اندازه گرفتن و تقدیر است و از آن جهت که خداوند موجودات را با علم خود اندازه حدود ویژگی موقعیت زمانی و مکانی می بخشد و موجودات مقدر به تقدیر الهی هستند</p> <p>۱۳. هر عمل انسان دو جنبه دارد: قصد، نیت و روح عمل که باید خالص برای خدا باشد (حسن فاعلی) شکل، صورت، جسم و کالبد عمل باید مطابق دستورات خدا باشد (حسن فعلی).</p>	۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵

۱	۱۴. درست (۰,۲۵) ۱۶. نادرست (۰,۲۵)	۱۵. درست (۰,۲۵) ۱۷. درست (۰,۲۵)	د
۱,۵	۱۸. عملی فردی (۰,۲۵) ۲۱. تمایلات نفسانی (۰,۲۵)	۱۹. شرک اعتقادی و عملی (۰,۲۵) ۲۲. شرک در ولایت (۰,۲۵)	هـ
۱	۲۴. (ب) {۰,۲۵}	۲۵. (هـ) {۰,۲۵}	ج
۰,۵	۲۸. انواع شرک اعتقادی عبارت است از : شرک در خالقیت شرک در مالکیت شرک در ولایت شرک در ربوبیت/ اما شرک عملی عبارت است از : شرک فردی و اجتماعی . ۲۹. اگر تصور کنیم چند خدا وجود دارد هر کدام را محدود و ناقص پنداشته ایم . این یعنی هر یک از خدایان کمالاتی دارد که دیگری ندارد وگرنه عین هم می شوند و دیگر چند خدا نیستند . ۳۰. در سنت استدراج گناهکار با حق دشمنی و لجاجت می ورزد ؛ خداوند به او مهلت و نعمت امکانات می دهد در حقیقت گناهکار با مهلت و امکاناتی که در اختیار دارد آنها را به صورت بلای جان خویش جلوه گر می نماید و هر روز بار گناهش سنگین و این عذاب به صورت ناگهانی بر او نازل می شود ۳۱. در توحید در ربوبیت بدین معنا نیست که انسان دارای عقل ، در اعمالش قدرت تدبیر ندارد. مثلاً باغبانی که به پرورش درخت اقدام می کند در پرورش درخت تدبیر ندارد. بلکه رشد تدبیرش همه از آن خداوند و تحت تدبیر اوست (به صورت طولی - درس ۵) یعنی کار باغبان از یک سو منسوب به اوست اما در سطحی بالاتر خود باغبان و تدبیرش تحت تدبیر و ربوبیت الهی است به عبارت دیگر باغبان و استعدادهایش درخت و خصوصیاتش همگی تحت تدبیر و ربوبیت خداوند هستند.	۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵	
۱	۳۲. سنت ابتلا : به معنی امتحان است و فرد در تنگنا و موقعیتی قرار می گیرد که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه ادعا کرده مشخص شود این امتحان عام ترین و فراگیرترین سنت الهی است که همیشگی است و شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود. ۳۳. اختیار انسان تقدیر الهی : وقتی از تقدیر خداوند سخن گفته می شود منظور طول و عرض و حجم و مکان و زمان یک موجود نیست این ها ساده ترین و روشن ترین تقدیر الهی است تقدیرات شامل همه کیفیت ها و کمیت ها و کلیه روابط علی و معلولی میان موجودات است مثلاً آب در فلان درجه به جوش می آید ماه در کدام مدار دور زمین می چرخد و غیره. و یکی از تقدیرات الهی برای انسان اختیار است که عمل اختیاری او قانونمند عمل می نماید ؛ لذا ویژگی اختیار از تقدیرات الهی است .. ۳۴. از میوه های درخت اخلاص حکمت است: حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطا است که هدف درست و راه رسیدن به آن را به انسان نشان می دهد، تا انسان در شرایط خاص حق را از باطل تشخیص دهد لذا پیامبر اکرم فرمود : هر کس چهل روز کار خالصانه انجام دهد چشمه حکمت از درون به بیرون می جوشد. ۳۵. بعد فردی توحید عملی : هر کس در زندگی فردی خود از فرمان های خداوند اطاعت کند ، توحید عملی انجام داده است چنین فردی می کوشد تا تمایلات درونی خود مانند تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت رضایت الهی انجام دهد مثلاً در انتخاب همسر، شغل، دوست و تحصیل علم از دایره فرمان الهی خارج نشود .	۱ ۱ ۱ ۱	
۱۶			